

ROSENDALA KVARN

En av de mest betydelsefulla kvarnrörelserna vid Mörrumsån, förutom Mörrums kvarn, var Rosendala. Kvarnen låg på västra stranden, tvärs över ån.

Rosendala kvarn finns angiven redan i 1691 års jordebok, som kronokvarn och lydande under Mörkagården.

År 1710 var Ditlof Eggertsson möllare, 1725 omnämns möllare Per Nilsson som svarar för 4 och 2/3 dels skäppor tullsmäld. Åren 1740-1750 skrives fru Maria Hederstjärna på Hönebygget såsom brukare av kvarnen.

Vid kvarnen tillverkades även **takspån** och **träull**. Här var också en **benstamp**, benkvarn. Man malde ben från djur, benmjölet användes som foder, och gödning inom jordbruket.

Benen hämtades bl a på järnvägsstationen i Mörrum dit de kom i hela järnvägslaster. Benen luktade väldigt illa och hade massor av fripassagerare när de fraktades med hästskjuts mellan stationen och Rosendala.

Rosendala kvarn omkring 1905. Tillhör boningshuset. Fotot taget nordväst om kvarnen. Idag är området igenvuxet. Privat foto.

Under släkten Lindgren, som var de sista ägarna till kvarnen, hade Rosendala stor verksamhet, tidvis hade man ett tiotal personer anställda. På deras tid drevs också en betydande **bär- och fruktodling**.

Rosendala förvärvades av Sydkraft som hade planer på en kraftstation i Mörrumsån, därav blev dock intet. Kvarnen togs ur bruk på 1930-talet. Byggnaderna revs i slutet av 40-talet.

Kvarnrännan ute i vattnet, liksom stenmurarna till kvarnbyggnaderna finns kvar. Stenfoten till några ytterligare byggnader finns också bevarade.

Två vägar leder ner till kvarnen. En går på sluttningen längs med ån och är farbar med bil. Den andra, som kommer nästan rakt uppifrån och är mycket brantare, var den ursprungliga vägen till kvarnen. Båda vägarna kantas av vackra stenmurar som, liksom övriga stenarbeten vid Rosendala, vittnar om stor yrkesskicklighet.

○ ○ ○ ○ ○	Råmalet benmjöl o. råmalna höns-bengryn	○ ○ ○ ○ ○
Rikstelefon	Prover och prisuppgifter på begäran från	Rikstelefon
Carlshamn		fabriken 23
— 30 —		- Mörrum. -
○ ○ ○ ○ ○	Rosendala benmjölsfabrik, Carlshamn.	○ ○ ○ ○ ○

Annons från 1913.